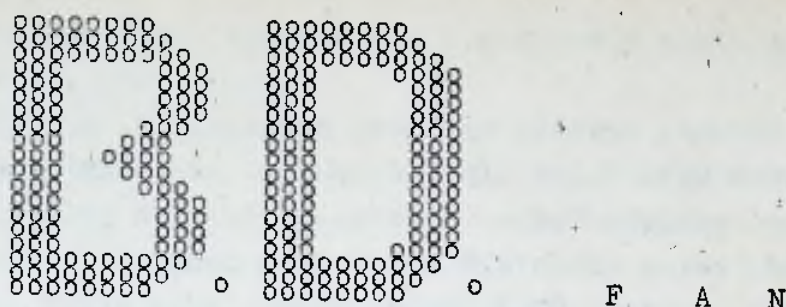

informační listy připravované sekce sběratelů kreslených
seriálů Klubu sběratelů kuriozit při ÚKDŽ Praha
zvláštní ø. číslo
říjen 1989

V á ž e n í   p ř á t e l é ,

pokud někoho z Vás zarazilo ono "B. D." v titulu, vězte, že jde o v Evropě rozšířenou zkratku z francouzského termínu "Bande Dessinée" čili kreslený seriál. A to, co právě držíte v ruce, je nulté číslo informačních listů sekce sběratelů kreslených seriálů Klubu sběratelů kuriozit ÚKDŽ Praha. Nulté proto, že oficiálně může sekce začít pracovat až v případě, že její založení schválí lednová výroční schůze KSK.

Nicméně jsme se již nyní rozhodli využít nabídky předsedy KSK L. Liklera a dát touto cestou o sobě vědět. Informovat nejen stávající členy KSK, ale i další případné zájemce, o aktivitě sběratelů comics. Umožnit jim vytvořit si představu, co by měla činnost sekce obnášet a v jakém stadiu je u nás v současné době vznikající comicsový fandom.

Ti z Vás, kteří by se sekcí rádi navázali kontakt, se mohou obracet na designovaného vedoucího sekce D. Kummermanna /Rozšířená 23, Praha 8, PSČ 182 00/. Do obsahu zpravodaje jsme kromě toho zařadili také dotazník pro zájemce o spolupráci se sekcí, který je zároveň předběžnou přihláškou k podílovému /u členů KSK k řádnému/ členství v sekcí.

V. Veverka

P r v n í   k r o k   k e   c o m i c s   k l u b u

V sobotu 13. května, symbolicky v den narozenin K. Saudka /volba data však byla dílem šťastné náhody/ se v ÚKDŽ konala první oficiální schůzka fanoušků comics, věnovaná přípravám na založení sekce sběratelů kreslených seriálů v rámci Klubu sběratelů kuriozit ÚKDŽ Praha. První "oficiální" proto, že neoficiálně jsme o této možnosti uvažovali a začali podnikat i první předběžné kroky již před dvěma roky.

Pozvánky na schůzku byly rozeslány podle adresáře Bemíka, čemuž odpovídala také účast - většinu z devíti přítomných tvořili autoři comics, kteří se přijeli především dozvědět novinky ohledně uplatnění tohoto žánru u nás. Část pozvaných sběratelů se telefonicky omluvila /Krejčí, Zavadil/, bohužel však přes původní příslib nemohl přijít předseda KSK L. Likler /nemoc/. Vzhledem k uvedené převaze autorů nad sběrateli se hlavním bodem schůzky stal referát V. Veverky o dalším vývoji a novém organizačním řádu soutěže Bemík, zbytek času byl pak věnován diskusi o specifice a teoretických i praktických možnostech comicsového fandomu u nás. Obsah lze ve stručnosti shrnout do následujících bodů:

- právě začínající renesance comics u nás /resp. faktické zrušení neoficiálních omezení a bariér pro kreslené seriály/ vytváří na jedné straně vhodné podmínky, na druhé straně zároveň objektivní potřebu sdružování fanoušků tohoto žánru, tj. vzniku comics fandomu;

- činnost comics fandomu musí být orientována především na co nejširší čtenářskou i odbornou veřejnost s cílem odstranit dlouhodobě vžitě zkreslené představy o comics jakožto úpadkové formě, podporující negramotnost a pod., a zároveň nejrozličnějšími prostředky prakticky přispívat ke zvyšování umělecké úrovně československé tvorby comics;

- při budování comics fandomu v ČSSR by se mělo vycházet z kladných i záporných organizačních zkušeností SF fandomu. Je nutné zabránit rozdrobení na malé kluby, které tříští síly a dříve či později vede k lokálpatriotismu, a naopak

od samého začátku plánovitě podporovat dělbu práce a vzájemnou spolupráci;

- subjektivní i objektivní rozdíly mezi žánry comics a SF a jejich fanoušky by se mohly odrazit v koncepci tří organizačně samostatných regionálních klubů /Praha, Brno, Bratislava/ s celostátní působností, z nichž by se každý specializoval na jednu specifickou skupinu fanoušků. Na základě již existujících osobních vazeb a jisté vzájemné závislosti jakožto důsledku dohodnuté dělby práce by pak tyto kluby bylo možné pokládat za jakési "specializované odbočky jednotného Comics klubu ČSSR;

- v rámci této koncepce by se pražský klub zaměřil především na odbornou stránku, tj. na aktivní sběratele a teoretiky comics, brněnský klub na práci se spíše pasivně orientovanou skupinou fanoušků-čtenářů a pokud by se podařilo založit klub i v Bratislavě, dostal by tento do vínku práci se začínajícími autory a tvůrci comics všeobecně;

- vlastní ustanovení sekce sběratelů kreslených seriálů v rámci KSK bude postupné a jeho charakter i zaměření bude záviset na případné dohodě s brněnským Klubem sběratelů kreslených seriálů "Arnal" o možné specializaci ve smyslu předchozího bodu. Jednání o spolupráci, resp. konkrétní dělbě práce budou ukončena do listopadu 1989, aby bylo možné k výroční schůzi KSK připravit potřebné podklady pro činnost sekce.

-veve-

A j e d n á n í p o k r a č o v a l a . . .

Jak vyplývá z předchozí zprávy, je naším cílem vypracovat před vlastním založením sekce sběratelů kreslených seriálů KSK všeobecnou koncepci a na jejím základě pak budovat vlastní strukturu sekce. Zhruba tři týdny po květnové schůzce navštívili naši zástupci D. Kumermann a V. Veverka předsedu KSK L. Líklera, aby s ním projednali konkrétní organizační záležitosti spojené se založením nové

sekce. Bylo dohodnuto vydání tohoto nultého čísla zpravodaje, které by mělo seznámit členy KSK i případné další zájemce s aktivitou sběratelů comics a nastínit konkrétní směry činnosti sekce. Do nejbližšího celoklubového zpravodaje bude dána stručná noticka pro zájemce o spolupráci se sekci a v dalším čísle bude otištěn obsáhlejší článek o předmětu našeho zájmu, tj. o kreslených seriálech.

Návrh na založení sekce bude předložen lednové výroční schůzi s tím, že podle předběžných odhadů by se počet členů sekce pohyboval v rozmezí 15 - 30 řádných a 20 - 30 podílových členů. Na funkci vedoucího sekce byl designován D. Kumermann.

Krátce po této schůzce došlo také k jednání V. Veverky s vedením brněnského Klubu sběratelů kreslených seriálů "Arnal", který po prvních zprávách o plánech pražských sběratelů comics /bohužel, do jisté míry zkreslených, což vedlo původně k jisté nedůvěře k našemu projektu/ vyslal do Prahy reprezentativní tříčlennou skupinu členů vedení klubu. V přímém osobním jednání se naštěstí podařilo velmi rychle nechtěné nedorozumění odstranit a poté, co se brněnští fanoušci přesvědčili, že nikdo nechce jejich klub zrušit, "začlenit" či "podřídít" našemu pražskému, jednání nabylo ryze praktického, slovy diplomatů "konstruktivního" charakteru. Nejdůležitějším výsledkem této schůzky je skutečnost, že vedení brněnského klubu podpořilo koncepci, načrtnutou v předchozí zprávě, a ve smyslu jejích jednotlivých postulátů přijalo také myšlenku "oborové" specializace.

O praktických stránkách specializace se dále jednalo při návštěvě V. Veverky u brněnského sběratele a sekretáře KSKS "Arnal" Vladimíra Zavadila začátkem června. S rozdělením práce podobou jednotlivých projektů, připravovaných ve vzájemné spolupráci, vás seznámíme v příštím čísle zpravodaje. To bude totiž v definitivní podobě mimo jiné záviset i na konkrétních podmínkách, které KSKS "Arnal" vytvoří jeho zřizovatel /MV SSM Brno/ - i když byl brněnský klub založen již na podzim minulého roku, definitivně bylo o zřizovateli rozhodnuto až letos v květnu a jeho vedení dosud nemá ještě přesnou představu o podmínkách a možnostech činnosti /vydávání tisk. materiálů, místnost

ke schůzkám, finance atd./ . S brněnským klubem jsme nadále v kontaktu a doufáme, že se nám společné plány podaří realizovat v plném rozsahu.

Sekce sběratel kreslených seriálů KSK je tedy ve stadiu vzniku, které bude ještě nějakou dobu trvat. Nechceme nic uspěchat, naopak, máme zájem, aby ke koncepci i plánům naší činnosti přispěl co největší počet aktivních fanoušků tohoto žánru. Uvítáme proto vaše připomínky, návrhy, nápady, případně i dotazy, které mohou ještě v lecčems naší současnou představu činnosti sekce pozměnit. Proto neváhejte a pište !

-veve-

S e k c e   v   p r a x i   . . .

Pro mnohé sběratele comics byly možná předchozí dva příspěvky příliš teoretické a uvítali by místo nich spíše explicitní výčet toho, co by práce v sekci měla obnášet a čím by se případně mohli do její činnosti zapojit. Těm /a zároveň všem, kdo v jarní anketě o zájmech comicsového fandomu zatrhlí položku "mám zájem o spolupráci"/ je tedy určen následující dotazník. Podrobnosti o jednotlivých akcích, připravovaných v sekci, přineseme v některém z dalších čísel zpravodaje /upřímně řečeno, jejich rozsah bude také do značné míry záležet na konkrétních nabídkách pomoci či spolupráce podle tohoto seznamu, protože nemá smysl plánovat nějaké velké projekty a pak nemít síly k jejich realizaci/.

V případě, že se budete chtít do práce sekce zapojit a bude vám vyhovovat některá z položek dotazníku, zaškrtněte, připište své jméno a zašlete nejpozději do konce října na adresu Vladimír Veverka, ul. 5. května 64, Praha 4 140 00.

-----
jméno: .....

adresa: ..... město: ..... PSČ: .....

Mám zájem o spolupráci se sekci sběratelů kreslených seriálů KSK UKDŽ a rád bych se zapojil do její činnosti v některé z následujících oblastí /zaškrtněte/:

- a/ přepis textů /zpravodaj, klubové materiály/; disponuji
- 1/ mechanickým psacím strojem
  - 2/ elektrickým psacím strojem
  - 3/ domácím počítačem /uveďte typ/

b/ vedení databáze členů

c/ překlady cizojazyčných textů z

1/ angličtiny	5/ srbochorvatštiny
2/ němčiny	6/ španělštiny
3/ francouzštiny	7/ italštiny
4/ polštiny	8/ jiného jazyka:

.....

d/ grafická spolupráce /kreslení obálek, úprava a retuše předloh, přepis českých textů do zahraničních seriálů/

e/ fotografické práce /přefocování předloh, retuše, ofocování vzácných comics a teoretických publikací, vyvolávání filmů, rozmnožování filmů, diapozitivů/

f/ administrativní spolupráce /rozesílání materiálů členům a spolupracovníkům, množení klubových materiálů, korespondence/

g/ vlastní příspěvky do klubového zpravodaje /recenze, teorie, historie/

h/ sestavování bibliografie a přehledu hesel pro comicsový almanach /bližší viz. článek Almanach na obzoru/

i/ účast na sestavování bibliografie čs. kreslených seriálů /bližší podrobnosti v příštím čísle/

j/ práce v organizačním výboru soutěže Bemík /podrobnosti viz článek v tomto čísle/

k/ pomoc při navazování kontaktů se zahraničím

l/ vedení klubové nástěnky, vývěsky či jiné propagační plochy

m/ překlady čs. propagačních textů do cizích jazyků /uveďte jazyk/

n/ organizační pomoc při jednorázových větších akcích /burzy, setkání fanoušků SF/

o/ dabing zahraničních videosnímků /uveďte technické a jazykové možnosti/

p/ pomoc při obstarávání videosnímků s námětem comics /uveďte technické podrobnosti/

q/ účast na tvorbě expozice "Československý SF comics"

r/ jiné návrhy /upřesněte/ .....

.....

C o n á m m ů ž e d á t K S K ?

Následující informace je určena především těm fanouškům a sběratelům comics, kteří nejsou členy KSK ÚKDŽ a slyší o tomto klubu možná vůbec poprvé. Ve stručnosti se jim tedy pokusím nastínit pracovní a organizační podmínky, z nichž by měla činnost připravované sekce sběratelů comics vycházet. A hned v úvodu odpovím na otázku, kterou mi kladli někteří sběratelé

P r o č t a k p o m a l u ?

Jak už jsem uvedl na jiném místě, první kroky na založení sekce jsme podnikli už asi před dvěma roky, kdy bylo do KSK z naší iniciativy přijato kolem 10 sběratelů comics. Následná dvouletá pauza vznikla vzhledem k vlastním organizačním problémům KSK, když bylo dočasně pozastaveno přijímání nových členů. Klub je totiž omezen horní hranicí 1000 členů a nové může tudíž přijímat jen na základě přirozeného úbytku /úmrtí, vystoupení, vyškrtnutí člena/. Na každé nově uvolněné místo navíc čeká hned několik uchazečů - z tohoto pohledu se mi skutečnost, že se nám podařilo dostat mezi řádné členy hned 10 sběratelů comics najednou, jeví podnes jako malý zázrak. Na založení sekce jsme plánovali přijmout ještě dalších cca 10 - 20 zájemců, takže stopstav při přijímání členů zároveň znamenal odložení našich příprav. K aktivizaci došlo letos na jaře v souvislosti se změnami ve vydávání comics u nás a se vznikem brněnského KSKS Arnal.

J a k t o t e d y b u d e s e č l e n s t v í m ?

Oproti původnímu předpokladu tedy začne sekce pracovat s menším počtem členů, než jsme plánovali /možná, že ale přibydou další zájemci z řad řádných členů KSK, kteří o sekci dosud nic nevěděli/. Počet nově přijímaných členů se vzhledem k situaci v KSK bude pohybovat nejspíš kolem 2 - 3 ročně, což se sice může někomu zdát málo, sekci je ale mnoho a volných míst jen pár. Naštěstí tento problém řeší tzv. podílové členství, u něhož nejsou početní limity a při němž po zaplacení podílového příspěvku má dotyčný právo na odběr klubových materiálů vydávaných sekci, na

účast klubových akcí a podobně.

Osobně si myslím, že nízký počet členů sekce i malá kvóta pro přijímání nových řádných členů nebudou nakonec žádnou větší překážkou, protože sekce se bude soustředit pouze na aktivně pracující sběratele, kterých zase tolik není. Aktivní činnost je ostatně podmínkou pro členství v jakékoliv sekci KSK /viz statut KSK/. Podílové členství by pak mělo plnit jakousi funkci předběžného testu, to jest dát nám možnost ověřit si, zda to nový zájemce o členství myslí se spoluprací opravdu vážně. Každý ze zájemců o řádné členství v sekci /a tím i KSK/ by tak prošel minimálně jednoletou zkušební lhůtou, která by zaručila, že těch několik málo přihlášek pro nové členy dostanou opravdu jen lidé, kteří o to mají hluboký zájem. Sekci samotnou pak bude možné chápat jako specializovaný orgán, jehož smyslem bude umožnit efektivní spolupráci aktivních sběratelů comics v rámci comicsového fandomu /širokou obec ostatních fanoušků snad bude spravovat brněnský KSK, s nímž budeme samozřejmě v tomto úzce spolupracovat a pomáhat mu po odborné stránce/.

K o n k r é t n í   p o d m í n k y   č i n n o s t i

Sekce budou vycházet z možností KSK jakožto celku. Velkou výhodou pro nás bude to, že organizační záležitosti kolem členství vyřizuje klub jako celek, tj. sekce si například nemusí lámat hlavu placením klubových příspěvků a pod. Sekce tedy pouze vede v evidenci, kdo je jejím řádným a podílovým členem /tj. kdo v ní aktivně pracuje/, členům posílá své materiály a jednou za rok dává vedení klubu návrhy na nové podílové a řádné členství.

Prakticky bez problémů by měl být pronájem místností pro klubová setkání, burzy a jakékoliv akce podobného druhu, stačí jen včas nahlásit do plánu jejich data a požadovanou velikost místností. Co se týče materiálně technického a finančního zabezpečení, to vychází opět z prostředků vyčleněných pro KSK jako celek. Všeobecně lze konstatovat, že kromě proplácení předem schválených služebních cest /soutěže, jednání s jinými kluby a pod., nutno ovšem dát do plánu se zhruba ročním předstihem/ bude zřejmě zahrnovat položku různé, jejíž konkrétní podoba

vyplyne postupně z aktivity, nápadů a ohlasů na činnost sekce.

Řádní členové KSK dostávají celoklubový ilustrovaný zpravodaj Sběratel, sekce má dále k dispozici ročně 40 stran na své informační listy /cyklostyl, přičemž může vydat jedno číslo o 40 stranách či 10 po 4 stranách, to už je její věc/, jejichž náklad pokrývá všechny členy sekce včetně podílových + dalších cca 40 ks na propagaci a reprezentaci. Je zde také možnost vydávat vlastní malo-ofsetové ediční tituly /dostupné členům sekce i KSK oproti zaplacení zvláštního příspěvku na ediční činnost/ v rámci celoklubového edičního plánu. Teoreticky /nebude-li tolik zájemců z řad ostatních sekcí/ bychom mohli jednu takovou publikaci vydávat každých 3 - 5 let.

Za možnosti, které sekci poskytuje KSK jako celek, má samozřejmě zase každá sekce jisté povinnosti vůči klubu. Deleguje svého zástupce do vedení klubu /což je vlastně její právo/ a účastní se celoklubových akcí. To jsou jednak sběratelské dny, kdy pořádají všechny sekce najednou v různých místnostech své burzy, potom příspěvky do celoklubového zpravodaje, ve kterém vlastně informují ostatní o své činnosti a propagují svůj obor, a v neposlední řadě různé soutěže o nejlepší, nejzajímavější či jinak pozoruhodnou sbírku /spolu s vyhodnocováním stavu sbírek svých členů a vedením žebříčků sběratelů každé tři roky/. Kromě toho existují samozřejmě ještě další, většínou jednorázové akce, které naplánuje a schválí vedení klubu a u nichž se očekává aktivní pomoc či účast sekcí.

-veve-

C o m i c s   a   k   c   e   u   s   o   u   s   e   d   ů

10. - 12. ledna se v polském Štětíně konal literárně-filmový seminář Světy fantastických comics, organizovaná SF klubem Kwant, který se jinak specializuje především na filmové akce. Pro naše comicsové fanoušky může být zajímavý seznam filmů, které mohli účastníci semináře shlédnout: Flash Gordon, Captain Power, Superman III, Masters of the Universe, Falešná hra s králíkem Rogerem a Asterix. Kromě toho byly na programu především přednášky

prácu Moebiusa s Geoffom Darrowom "La Cité Feu" /Mesto ohňa/. Z Talianska tu bola expozícia Luciana Bottara, z NSR Peter Engl, z Rakúska Chris Scheurer. Nakoniec som si zámerne nechal výstavu superlatívov, ktorá prebiehala pod názvom Fantasy Art a predstavovala súčasnú špičku ilustrátorov SF a fantasy. Boli tu vystavené práce takých autorov ako Chris Achilleos, Jim Burns /Hugo '87 vo výtvarnej kategórii/, Roger Dean alebo Patrick Woodroffe.

Aj ten, kto malzáujem o prednášky a semináre, si prišiel na svoje. Uskutočnilo sa jich celkom 14 /Micky Mouse u príležitosti 60. výročia zrodenia tejto populárnej postavy, Comics a jeho čitatelia, Comics ako peňažný vklad, Zmysel Superlúdi, Dobrodruhovia v americkom newspaper stripu, Expenzia nemeckého comicsového trhu a jej následky, Welt Disney v Tretej ríši/, vo veľkej väčšine boli dopĺňované diapozitívmi a na konci nasledovali diskusie. Zberateľ, ktorý si chcel doplniť svoju zbierku, mal možnosť zúčastniť sa comicsovej burzy, kde sa za staré zošitky dobrodružstiev Tarzana, Toma Mixa a Supermana platili dvoj až trojciferné sumy. V programe boli tiež štyri umelecké show s tematikou comics a ich hrdinov. Vyvrcholením salónu bol sobotný galavečer, na ktorom sa odovzdávali ceny Max und Moritz /v kategóriách Medzinárodný Comics Strip, Comics autor z nemecky hovoriacej oblasti a Comics publikácia z nemecky hovoriacej oblasti/, u ktorej je sponzorom nakladateľstvo Bulls Pressedienst Frankfurt. Krstným otcom ceny sú dve populárne postavy Wilhelma Busche, ktoré budú letos oslavovať už 125. narodeniny. Cena má aj svoje protažsky v druhých štátoch /v Taliansku "Yellow Kid", vo Francúzsku "Alfred" či v USA "Ruben"/ a pro názornajšú predstavu uvádzam aj nomináciu na rok 1988 v medzinárodnej kategórii: R. Smythe /Andy Capp/, Chic Young /Blondie/, Johnny Hart /B. C./, Jim Unger /Herman/, Quino /Mafalda/. Součastí programu bola aj prehliadka filmov, ktoré boli rozdelené v blokoch zo zadanými témami /napr. 80 rokov kresleného filmu, Tex Avery - anarchista kresleného filmu, Rozprávky z Ríše Streda, Okolie v ktorom žijeme, Fantasy a science-fiction, Utópie a vízie/. V praxi to vyzeralo tak, že každý deň prebehlo asi osem rôznych akcií /okrem výstav/, vo štvrtok a v piatok sa začínalo od druhej,

inakšie už ráno od deviatej, končilo sa zvyčajne o polnoci.

ps: Táto "fiktívna" reportáž vznikla na základe programu
3. Medzinárodného salónu comics, ktorý sa mi čírou
náhodou dostal do rúk.

Maď Max

Z e d i t o r s k ý c h   š u p l í k ť

Pasáž o nakladateľství Albatros, otištěná ve sborníku
Bemík '87, byla možná /co se týče vydávání comics vše-
obecně/ až příliš pesimistická. V současné době zde uva-
žují o knižním vydání /tj. jako comics album/ Šmoulů a
podle posledních zpráv i Asterixe. To ovšem bude záležet
na tom, zda se podaří ušetřit potřebné devizy, na každý
pád si ale Albatros už na Asterixe u Dilie nechal za-
mluvit vydavatelská práva. Nezbyvá než si přát, aby to
vyšlo a aby volba na některý z příběhů u nás dosud zce-
la neznámých /v Sedmičce jich vyšlo celkem 6: Asterix,
Asterix a věštec, Asterix a zlatý srp, Asterix a Gótové,
Asterix a olympijské hry, Asterix a Kleopatra/. Co se tý-
če avizovaného magazínu comics pro starší mládež v Pano-
ramě, v současné době nese připravovaný titul název Stopa,
měl by se objevit v druhé polovině roku /spíš později/ a
vycházet 6 x ročně /bude-li jej čím naplnit/. A do třetí-
ce všeho dobrého - na comics se vážně chystá i naklada-
telství Mladá fronta. Podrobnosti přineseme v příštím
čísle zpravodaje.

-veve-

COMICS POD LUPOU

P a b ě r k o v á n í   p ř ě d   s k l i z n í

Sdělovací prostředky se i nadále chovají značně ma-cešsky k našemu společnému zájmu. V případech, že do nich přeci jen občas něco pronikne, jsou to buď povýšeně mentorské tirády - t. j. pokud vůbec kladně směřující - polo-znalců, nebo, dostaneme-li se ke slovy my, pak sice kritické připomínky, ale nadále zmirňované snahou nepodřezat vlastní větev.

Bude tudíž úlohou tohoto občasníku probírat se tím, co nám distribuce nabízí pokud zcela bez ohledů a subjektivně. S tím, že doufám, že některá vyhraněná hlediska vyvolají stejně vyhraněné reakce a naše místní zatuchlina konečně provane troch svěžím větrem diskuse. /promiňte, je občas těžké nebyt básníkem/.

Tak tedy nejdříve k tomu hlavnímu, co se zde událo - mám samozřejmě na mysli Kometu: pro mě osobně se zde asi tak nastejno srovnává radost, že se něco povedlo, se zklamáním, že to takhle špatně dopadlo. Samozřejmě, všichni, kdo se alespoň troch zajímáme, známe Saudka již z předchozích vydání u speleologů i s jeho u nás momentálně bezkonkurenční schopností koncepce celé stránky a systematickým odbýváním detailů. Nemyslím tím ty "srandičky", které je radost dohledávat po všech koutech ale, například dotažení kreseb. Když se k tomu přidá ne zrovna nejlepší tisk a datečná kolorace, změní se celá snaha občas na rozplizlé stíny. Nejsou mi známa kritéria výběru, ale mohu předpokládat, že všech devět speleologických sešitů bylo k dispozici, a pak se jeví pro Kometu přímo příznačné, že si vybírá příběhy slabší.

Nevím, má-li vůbec smysl pouštět se do Robota II, i při té standardní nepoučenosti, která většině kreslených seriálů u nás vládne, jde toto daleko za hranici přijatelného paskvílu - příběh plný levných náhod, který by snad ani televize nemohla použít, a kresba ... viděl jsem výstavu dětí z cca sedmé třídy a byly tam lepší obrázky. Domnívám se, že se nedozvíme, proč to tam Svěpomoc vůbec dávala, na rozdíl od Jezevčíka Bobo, kde lze celkem

jednoduše usuzovat na snahu o podporu z vyšších míst - nevíte-li to, p. Ceplecha je vedoucí komise karikatury při Svazu výtvarníků - zřejmě jediné odůvodnění pro jeho existenci jako takovou. Otázkou zůstává, proč se s ním takovým způsobem spouštěl Lubor Faltejsek, který jinak svou úroveň má. Snad vycházel jako mnozí jiní z toho, že při tak "primitivním žánru" se toho příliš zkazit nedá. Dokázal že dá. Příběh, dá-li se o něčem takovém vůbec mluvit, je příšerně rozpitván do detailů, které tím přestávají být nosné. Je pravda, že cosi podobného dělají Francouzi ve svých psychologizujících seriálech /po nich i jiní/ ale tam se opravdu pokoušejí o umělecké ztvárnění s opravdovou psychologií postav na rozdíl od postižení každé loužičky na podlaze, což je vůdčí idea zde. A Ceplecha, je školením výtvarník, je profesí výtvarník, a produkcí je nanejvýše pásovým výrobcem více či méně stupidně se usmívajících, stále stejných tváří.

To Marko Čermák se obrátil k jistým hodnotám a na nich také končí. Při všech dobových výhradách Foglar zůstává klasikem a i pomnoha předchozích čteních dokáže jeho příběh zaujmout. Čermák je bohužel, ale pořád stejný, stejný jako když před lety přebral Rychlé šípy, jeho typy jsou se stále stejně načínčaně, jednotvárně bezvýrazné a navíc potřeba přidršet se textu, obracet se k němu pro dlouhé vysvětlující vsuvky činí nakonec jeho kresbu prakticky zbytečnou. Zkuste si pro zajímavost číst jen text bez dívání na obrázky a zjistíte, že tak jedna ilustrace na stránku stačí - to je ale samozřejmě smrt žánru definovaného jako integrální spojení obrázku a textu.

Další pravidelný příběh, který se drží literární předlohy, což tedy já osobně skoro paušálně odsuzuji, je o třídu lepší. Kreslíř J. Štěpánek se dokázal prosadit, jeho postavy vesměs mají své vlastní výrazy a většinou se i dostatečně povznášejí nad text, aby si zajistil právo být pokládán za kreslený seriál /důvod viz výše/. Naneštěstí svojí koncepcí mloka si zavřel dveře k tomu, aby si s ním mohl více kreslířsky pohrát.

Vedle větších celků se Kometa snaží přinášet pokaždé nějakou novinku, k nim již jen telegraficky. Tulácká po-

hádky: opět osvědčený námět, již tolikrát u nás otištěný, výtvarně tu Štěpánek poněkud poklesl oproti Válce s mloky. Inspektor Rott: takovéto legrácky patří na hádankářské stránky časopisů, serializovaná kresba tu trpně posluhuje jinému účelu. Tři kluci a Madona: zřejmě psáno speciálně jako scénář, tím pádem i nosnější a Čermák nejsem tažen přecitovělým textem Foglarovým, méně rozplízály. O bozích a lidech: ubohé, řecká mytologie je poženhaně složitá záležitost, když se zjednoduší, stane se zmatečnou, když se navíc převede do obrázků, byť se tvářících comicsově použene, stane se nesmyslnou. Má-li toto být jedním z argumentů pro smysluplnost existence seriálů - Hleďte, vždyť my i vzděláváme - je to pro mě spíše argument proti.

Co nakonec? Je to hezké, že se někdo pokusil comics prosadit, že se mu to i podařilo. Pokud se však nepovýší nad úroveň beranidla, bude po konečném otevření dveří jako nadbytečný odhozen.

Jako druhá je tu hromádka ze série Ilustrované sešity, které bystře chytily vítr a hned jak se to začlo smět, pomalu přesunuly těžiště od ilustrovaných textů ke kresleným seriálům. Jenomže se doposud s tímto faktem nevyrovnaly a nenašly svou parketu. Co sešit to něco jiného, pro jinou věkovou skupinu a hlavně zcela jiné kvality.

První byl Robot na scestí /č. 126/, Rudolf Čechura tu ukazuje svou schopnost vymyslet gagovou situaci, je-li však i autorem scénáře, neschopnost ji zhuštěně podat. Navíc M. Stecker se svou kalouskovskou kresbou - navýraznou a nenápaditou ji zabije úplně. Snad to celé bylo zamýšleno pro malé děti jako většina předchozích sešitů této řady, pak se dá předpokládat bezproblémové přijetí.

Další seriál však vypovídá o něčem jiném, Dobrodružství Barsacovy výpravy /č. 128/ je na motivy Julese Verna - tedy jednoznačně pro starší čtenáře. I svým zpracováním je archetypem produkce časopisu ABC. Neznám původní příběh, ale nepředpokládám, že by Verne psal tak ploše. Po výtvarné stránce je zajímavá kombinace kresby a malby, čímž se ve svčtě dosahují úžasné efekty a svět comics byl tím hodně posunut kupředu. Současně však tento náročný přístup předpokládá dokonalé zvládnutí techniky a ne aby ve srov-

nání s kreslířem F. Honzákem působily i gotické deskové malby jako plné života a pohybu.

Po dvou zmíněných pokusech si Ilustrované sešity daly delší pauzu opět textových příběhů, aby se v čísle 133 vzepjaly k svému dosavadnímu vrcholu, Anča a Pepík na stepe od sester Lomových. Osobně se domnívám, že vedle Soudka je to v současné době jediný sevřený útvar u nás, který si zaslouží /to naše relativní/ absolutorium. Je to asi i proto, že v jejich myších vidím tatáž zvířátka cd Arta Spiegelmana, jehož kniha Maus doslova otrásla Amerikou. Na rozdíl od něj však jejich Anča a Pepík jsou nositeli životního jasu. A to je asi ono, to je to co prostupuje celým sešitem - pohoda a uměřenost.

Následující číslo je opět přímo skok zpět Markétka a ostrov je souborem krátkých za vlasy přitažených příběhů, odehrávajících se povětšinou pod mořskou hladinou asi proto, aby se Z. Krejčová mohla vyřádit na všemožných rybách, přesně podle hesla: to nejlepší svinstvo dětem. Nevím, kdo před jistou dobou u nás přišel s tezí, že když děti všemožně deformují ve svých kresbách realitu, tak totéž i vyžadují od výtvarníků. Je to samozřejmě nesmysl, ale drží se pevně, jak obzvláště příčinnivě dokazuje Čtyřlístek, kterým se tu ale momentálně zabývat nebudu. Máte-li někdo děti právě tak kolem šesti, osmi let, zkuste to na nich a podělte se s námi o jejich reakci. Kdo ví, třeba se jim Markétka líbit bude.

Kočovníci severu podle Curwooda kreslil L. Hlavsa /č. 135/. Toto číslo jsem otevíral s obzvláštním očekáváním a výsledkem bylo jisté zklamání, už jsem tedy od Luboše viděl lepší věci. Něco tedy určitě bude mít na svědomí polygrafie, ale některé nedotažené detaily jsou určitě jeho /i sebeožralejší normálně rostlý člověk nemůže stát jako jeho majite psa Táa/. S ohledem na to, že má, na rozdíl od jiných, na lepší, stojí za to všímat si u něj každé maličkosti. Také mně vadilo, že tím, že se zde převádí knižní předloha, ve které měl autor možnost vnějším popisem vyjádřit vnitřní svět zvířete. To scénaristka M. Říhová nezvládla a dala zvířatům přímou řeč, byť v barevně odlišených oblačcích, tím je antropomorfizovala a hned je těžiště jinde. Jak stále opakuji; literatura jako

inspirace, ale pak co nejdál od ní /dobře, jsou výjimky, kde to vyšlo - Moorcock - ale to jsou právě ty výjimky/.

A zase jedem s kopce - Hugo z hor, autor R. Čechura - nesmyslnosti, které se tentokrát přičítají i běžné logice. Proč si kdo myslí, že děti jsou blbečci, kteří jen tak spolknou to že na jedné stránce se sněžný muž Hugo neprotlačí do standardních dveří pražského baráku, na druhém se celkem v pohodě směstná do pokojíku v paneláku a ještě na ostatní místo zbyde. Takto by se to dalo rozebrat kousek po kousku. J. Tománek nudnou machu bez kouska fantazie či svéráznosti. Prostě číslem 136 se IS dostaly tak dolů, že všechno další bude určitě velikým zlepšením.

Bylo toho pro tentokrát příliš mnoho, než aby bylo možno se něčím zabývat důkladněji, proto možná, někteří z vás mohou mít pocit, že byli svědky vulgarizující paušalizace. Třeba máte pravdu a tak neváhejte se ozvat. Kritiku nepotlačujeme - potlačí se sama.

30. 7. Daniel Kummermann

N o n s t o p

Od 7. čísla letošního ročníku začal slovenský časopis Elektrón /obdoba české VTM/ otiskovat kreslený seriál akademického malíře Mariána Oravca podle znamenité předlohy B. W. Aldisse "Nonstop". Bohužel, ani literární předloha tak těžkého kalibru, jako je toto Aldissovo dílo, nemůže zakrýt skutečnost, že akademický autor seriálu prostě neumí nejen kreslit, ale potíže mu dělá i prosté vpisování písmenek do bublin tak, aby mu neutíkaly z kopce nebo do kopce. Starý zlatý pan Sheck, který kreslil pro Elektrón seriály před panem Oravcem! Nicméně jsem seriál momentálně uvítal, protože stejně jako předchozí dílo tohoto autora mi jistě přinese spoustu konkrétních příkladů na téma "jak se to dělat nemá" do připravované studie o technice tvorby comics.

V. Veverka

A B C - l e t n í s p e c i á l ' 8 9

Achich auvej jouvej ! se mi chtělo volat ve chvíli, kdy jsem otevřel nové ABC - letní speciál '89. Z jeho stran se totiž na mne usmívali /pokolikáté již?/ Strážci, a to hned ve dvou provedeních - 29 částí původního seriálu, kresleného Libuší Kovaříkovou, a 17 dílů jeho pokračování v podání Františka Kobíka. V obou případech tedy reedice. Nic proti reedicím - naopak, je jen škoda, že se u nás zatím nevžily, protože dobré seriály starší více než 10 let by jistě našly dost vděčných čtenářů v nově dorůstajících generacích. Jako rána do zad mi však připadá to, že když už se nějaká ta reedice objeví, tak jsou to zrovna Strážci. Seriál, který svými kvalitami hodně, ale hodně pokulhává za svým /byť nepřiznaným/ vzorem Rychlých šípů. To, že jde o seriál /jak uvádí redakce/ velmi populární, není žádná omluva. Původní příběhy L. Kovaříkové měly sice ještě jakous takou poetiku, jakmile se však vyčerpaly fabulační možnosti dané stereotypem klukovských part, zůstala už jen křečovitost a špatně maskované "výchovné poselství". Pan Kobík navíc kreslí nezáživně, bez nápadů, je to prostě jen řemeslné ztvárnění nikterak záživného scénáře, které postrádá jakýkoliv cit pro kouzlo comicsového žánru. Teď abych se bál, co přinese další Speciál - vybírat už totiž s čestnou výjimkou Dobrodružství Thuvia z Ptarmaku není z čeho, respektive je, ale ta kvalita, ta kvalita...

V. Veverka

B r á n a d o s v ě t a

Comics ve světě pro nás je a ještě dlouho bude velká mapa popsaná pomyslným "Zde jsou lvi". Platí to ale i obráceně - ve světě se ví o československém kresleném seriálu ještě méně, než u nás o světovém. Pravda, nemáme se skoro čím chlubit, ale něco se přeci jen najde, a navázání kontaktů se zahraničím by pro nás mohlo být velkým přínosem. Nejenom pro sběratele, ale i pro vlastní tvůrce comics. Tento žánr se totiž u nás vyvíjel izolovaně, stokrát ještě budeme muset objevovat Ameriku, než se při-

blížíme solidnímu evropskému průměru, na druhé straně ale zároveň platí, že právě díky této izolaci mohou být naši špičkoví tvůrci zajímaví i pro okolní svět. Nejsou totiž ovlivněni jednotlivými módními vlnami a styly, mohou být ve srovnání s ostatní produkcí neokoukaní a originální, což je deviza, která leckdy ve světovém comics platí víc než pouhé řemeslně dokonalá realistická kresba. Půjde tedy mimo jiné i o to nalézt cesty, jak představit naši tvorbou světu.

Na základě předchozí úvahy se zrodil nápad na sborník COMICS MIX, jakousi kolekci ukázek toho nejlepšího, co můžeme nabídnout. Takže se touto cestou obracím na všechny, kdo by chtěli svými ukázkami do uvedeného sborníku přispět: zašlete své práce /tentokrát již nejen s tematikou SF a fantasy/ na mou adresu /V.Veverka, ul. 5.května 64, Praha 4 140 00/ a označte obálku heslem-CMIX-. Z došlých příspěvků do konce tohoto roku vybereme ty nejzajímavější, zbytek samozřejmě vrátíme, a vybrané vzorky postupně přeložíme ve spolupráci s jejich autory do hlavních světových jazyků. Černobílé seriály pak přexeroxujeme v samostatné sborníčky, nezávislé na hlavní kolexi, které bude možné věnovat případným zahraničním zájemcům k podrobnějšímu prostudování.

Již v současnosti máme několik tipů, na které by mělo smysl takovýto "vzorek" zaslat, a hlavně počítáme, že díky vznikajícímu comics fandomu další v blízké budoucnosti ještě přibudou. Takže jde jen o to, být včas připraven, což ale v tomto stadiu záleží především na vlastním zájmu samotných autorů a kreslířů - čekáme na Vaše ohlasy, nápady a návrhy k tomuto projektu !

V.Veverka

S e m i n á ř   n a   M i n i c o n u

V rámci letošního Miniconu /18.11. koleje VŠCHT Praha/ předběžně plánujeme seminář s autory comics, jehož kapacita by byla max. 30 účastníků. Okruhu účastníků soutěže Bemík již byly rozeslány individuální předběžné pozvánky, případní další zájemci se mohou hlásit na adresu V.Veverky /viz předchozí článek/. Obratem jim budou zaslány bližší informace a složenska k úhradě účastnického poplatku Miniconu /vlastní blok programu o comics bude odpoledne/. Pokud svou

účast závazně potvrdí dostatečný počet autorů a fanoušků, pokusíme se na seminář pozvat nejen jednotlivé editory comics, ale ve spolupráci s nimi i představitele oficiálních kulturních institucí /ministerstvo kultury, odbor kultury ÚV KSČ a pod./.

-veve-

P a r c o n   a   c o m i c s

Parcon - celostátní setkání československých fanoušků SF. Pojem, který můžeme pomalu začít spojovat nejen s žánrem science fiction, ale i s kreslenými seriály. Na letošním Parconu v Olomouci se nám podařilo navázat nadějně kontakty se sběrateli a amatérskými autory z PLR, předběžně je připravena půda i pro otiskování polských comics u nás /na rozdíl od ostatních zemí lze tyto totiž hradit v korunách, o které mají Poláci zájem/. Do příštího Parconu v Bratislavě se může někomu zdát ještě dlouhá doba, ale v jistém slova smyslu pro nás začne velmi brzy. S pořadatelem bratislavského Parconu 1990 je totiž již závazně dohodnuta velká retrospektivní výstava účastníků Bemíka 1985 - 89, včetně ukázek jejich non SF tvorby. Vzhledem k tomu, že má být příští Parcon zaměřen v maximální možné míře na veřejnost, je to velká šance pro popularizaci comics u nás. Zbývá již jen dodat, že vlastním zajištěním výstavy byl pověřen Juraj Maxon, předběžné otázky jsou s ním již dohodnuty a můžeme tedy tímto vyzvat všechny účastníky Bemíka za posledních pět let: Neváhejte, využijte příležitost a už teď přemýšlejte, čím by jste se chtěli na této výstavě prezentovat !

-veve-

A n k e t a   o   c o m i c s   f a n d o m u

V rámci příprav na založení sekce kreslených seriálů KSK byl na adresy brněnského KSKS Arnal a fanoušků z adresáře soutěže Bemík rozeslán dotazník ohledně jejich sběratelského zaměření. Výsledek ankety by měl poskytnout konkrétní představu o rozvrstvení comicsového fandomu /fanoušci-konzumenti, sběratelé SF comics, sběratelé K. Saudka,

sběratelé comics jakožto žánru/. O výsledcích ankety vás budeme podrobně informovat v některém z příštích čísel.

-veve-

B e m í k ' 8 9

Jak už někteří z vás vědí, v letošním jubilejním 5. ročníku doznala soutěž o nejlepší SF a fantasy kreslený seriál Bemík značných změn. Kromě nových propozic soutěže byl sestaven ještě další dokument, upravující její organizační záležitosti: Statut organizačního výboru soutěže Bemík. Otiskujeme jej ve zpravodaji v plném znění, mimo jiné i proto, že práce v organizačním výboru bude jednou z klíčových činností naší sekce a může se stát i vaším konkrétním příspěvkem, resp. klíčem ke členství v sekci. Máme zájem, aby se na organizování soutěže podílelo více fanoušků, než současní tři zakládající členové výboru. Následující statut by vám tedy měl pomoci udělat si představu, co taková soutěž obnáší a v čem můžete v případě svého zájmu pomoci.

-veve-

Statut organizačního výboru soutěže Bemík

§ 1/. Organizační výbor soutěže Bemík /dále jen výbor/ se skládá z fanoušků comics, kteří soutěž organizačně zajišťují. Členství v něm je podmíněno konkrétní prací, resp. plněním některého z úkolů, blíže specifikovaných v § 3, po dobu nejméně půl roku. O přijetí nového člena výboru /zrušení členství na základě neplnění svěřených úkolů/ rozhoduje stávající výbor na své výroční schůzi prostou většinou hlasů.

§ 2/ Organizační výbor:

- 1/ navrhuje kandidáty na členy poroty soutěže;
- 2/ provádí případné předkolo soutěže /skating systém 1 - 6/ hlasováním na své pracovní schůzce;
- 3/ určuje data dalších pracovních schůzek a datum konání výroční schůze, termín vyhlášení soutěže, uzávěrky, místo a datum vyhlášení výsledků;
- 4/ kolektivně zajišťuje expozici soutěžních

příspěvků v rámci vyhlašování výsledků soutěže a další práce s tímto spojené;

5/ schvaluje případné změny v propozicích soutěže a ve statutu organizačního výboru /pouze na výroční schůzi nadpoloviční většinou členů/;

6/ kterýkoliv z členů výboru může svolat mimořádnou organizační schůzku k řešení aktuálních problémů, především překážek, ohrožujících hladký průběh soutěže;

7/ na výroční schůzi volí ze svého středu vždy na následující kalendářní rok sekretáře soutěže, oprávněného zastupovat výbor i soutěž na veřejnosti a pověřeného koordinací a kontrolou plnění úkolů, vyplývajících z § 3

§ 3/ Seznam úkolů a prací, souvisejících se zajišťováním soutěže Bemík:

1/ příprava a rozmnožení propozic soutěže;

2/ rozeslání propozic soutěže na základě soutěžního adresáře v určeném termínu;

3/ vedení soutěžního adresáře a jeho aktivizace koncem každého kalendářního roku formou ankety;

4/ zajišťování diplomů pro soutěžící a upomínkových tisků;

5/ korespondence s autory;

6/ zajištění odborné poroty a kontakty s jejími členy;

7/ zhotovení xerodokumentace z jednotlivých ročníků soutěže, vedení archivu soutěže;

8/ propagace soutěže ve sdělovacích prostředcích /vyhlášení propozic a výsledků v tisku, minimálně Zapisník a SF revue MON/;

9/ rozesílání diplomů soutěžícím, vracení soutěžních příspěvků;

10/ vyplnění diplomů;

11/ zajišťování cen pro soutěžící /jsou-li k dispozici finanční prostředky na tyto/

§ 4/ Členové organizačního výboru se mohou zúčastnit vlastní soutěže.

Členové organizačního výboru mohou být nominováni jako členové poroty. Člen poroty se však nemůže zúčastnit soutěže jako autor ani jako spoluautor /s výjimkou v případě, že jeho literární dílo otištěné v ČSSR, posloužilo jako předloha pro scénář jiného autora/.

§ 5/ Zakládajícími členy organizačního výboru jsou V. Veverka, P. Nosek a D. Kummermann. Tento statut nabyde platnosti k 1. 1. 1990.

A l m a n a c h   n a   o b z o r u

Jednou z rozsáhlejších akcí, na níž budou členové naší sekce participovat, bude teoreticko-historický almanach comics, jehož vydávání je momentálně ve stadiu příprav. Podrobnější informace byly zveřejněny ve sborníku Bemík '88; pro ty z Vás, kteří jej nečetli, několik nejdůležitějších údajů:

Sborník by měl vycházet 2 - 3 krát ročně, formát A4, rozsah 50 - 60 stran, malooffset /v nouzi xero + cyklostyl/, obsah zaměřený především na teorii a historii comics, našeho i světového, doplněný ukázkami /předem ale musíme upozornit, že almanach bude o comics především psát, nikoli tedy tisknout ucelené seriály/. Součástí almanachu budou také na pokračování otiskované překlady zahraničních teoretických titulů.

V rámci přípravy almanachu bychom mimo jiné potřebovali zjistit předběžný zájem mezi sběrateli o takovouto tiskovinu /vzhledem k tomu, že půjde o profesionálně pojatý titul s omezeným nákladem nám zatím cena za jeden výtisk vychází 40,- až 50,- Kčs včetně poštovného/. Tomuto účelu by měla posloužit následující předběžná objednávka - máte-li oprav-

- "Kreslený seriál očima našich tvůrců " /R.Lipčák, ročníková práce FŽ UK 1979, I. část/
- "Kniha plná comics" /podrobná recenze s ukázkami "The Penguin Book of Comics", I. část/
- "Bemík '89 " /tradiční zhodnocení posledního ročníku soutěže s ukázkami nejzajímavějších seriálů /
- "Jak na to " /první ze série statí o teoretických zásadách tvorby comics/

Předběžnou objednávku na konci této strany odstříhněte a zašlete na adresu V.Veverka, ul. 5. května 64 Praha 4 140 00 /upozornění pro všechny dosavadní odběratele sborníku Bemík: Bemík '88 s názvem "Jak dál ?" je poslední v celé řadě, almanach bude de facto jeho dokonalejším a obsáhlejším pokračovatelem/.

B.D. fan - nulté číslo ~~zprav~~ informačních listů připravované sekce sběratelů kreslených seriálů Klubu sběratelů kuriózit při ÚKDŽ Praha. Neprodejné, počet výtisků : 100 sestavil V.Veverka, neprošlo jazykovou úpravou

---

/vyhlášení propozic a výsledků v tisku, minimálně Zápisník a SF revue MON/;

9/ rozesílání diplomů soutěžícím, vracení soutěžních příspěvků;

10/ vyplnění diplomů;

11/ zajišťování cen pro soutěžící /jsou-li k dispozici finanční prostředky na tyto/

§ 4/ Členové organizačního výboru se mohou zúčastnit vlastní soutěže.

